

زمینه ها و قلمرو صلاحیت دعوی حقوق بین الملل خصوصی در راستای اجرای احکام خارجی

رسول مقصودپور^۱، حسین رحمانی^۲، ناصر ترابی^۳

^۱ استادیار گروه حقوق خصوصی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد (نویسنده مسئول)

^۲ استادیار گروه حقوق خصوصی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تربت حیدریه

^۳ دانشجوی دکتری حقوق خصوصی دانشگاه آزاد واحد تربت حیدریه

چکیده

قانون مدنی در ماده ۹۷۱ در خصوص تعیین صلاحیت دادگاه های داخلی، برای رسیدگی به دعاوی بین المللی و نیز آیین دادرسی قابل اجرا در این دعاوی، متضمن این قاعده است که دعاوی از حیث صلاحیت محاکم و قوانین راجع به اصول محاکمات تابع قانون محلی است که در آنجا اقامه می شود. اما، قوانین داخلی ایران، در خصوص ماهیت و موارد صلاحیت بین المللی دادگاه ها قواعد خاصی وضع نکرده است. سوالی که مطرح می شود، این است که برای تعیین صلاحیت بین المللی دادگاه های ایران چه قواعدی حاکم است؟ منابع به وجود آورنده صلاحیت بین المللی کدام است؟ در دعاوی خصوصی بین المللی، قاضی باید با استفاده از مقررات صلاحیت داخلی موجود، برای احراز صلاحیت بین المللی اقدام کند. آن چه در تعیین صلاحیت قضایی، مورد توجه دادگاه قرار می گیرد وجود عوامل ارتباط میان دعوا با نظام قضایی ایران است. برای اعمال صلاحیت، باید ارتباط بین موضوع دعوا و دادگاه ایران وجود داشته باشد. در این مقاله تلاش شده است منابع، مبانی و قواعد صلاحیت بین المللی دادگاه های ایران با توجه به مسأله تعارض قوانین در حقوق بین الملل خصوصی مورد تحقیق و بررسی قرار گیرد.

واژه های کلیدی: صلاحیت، دادگاه های ایران، حقوق بین الملل خصوصی، تعارض صلاحیت، دعاوی بین المللی.